

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Jak se dědí ze zákona - první dědická skupina

Myšlenka na smrt jistě není, snad až na některé výjimky, pro nikoho příjemná. Nelze se proto divit, že mnoho lidí se záležitostí, které s jejich smrtí souvisí, podvědomě vyhýbá a když tato smutná událost nastane, nejbližší příbuzní zjistí, že jejich drahý zesnulý, ač byl poměrně zámožný, na poslední věci nemyslel a neprojevil svoji vůli o tom, jak se má naložit s majetkem po jeho smrti v závěti.

Myšlenka na smrt jistě není, snad až na některé výjimky, pro nikoho příjemná. Nelze se proto divit, že mnoho lidí se záležitostí, které s jejich smrtí souvisí, podvědomě vyhýbá a když tato smutná událost nastane, nejbližší příbuzní zjistí, že jejich drahý zesnulý, ač byl poměrně zámožný, na poslední věci nemyslel a neprojevil svoji vůli o tom, jak se má naložit s majetkem po jeho smrti v závěti. Zde tedy nastupuje řešení předpokládané zákonem.

Jak se ale vlastně dědí ze zákona? Právní úpravu nalezneme v občanském zákoníku v jeho § 473 - 475a. Podle těchto ustanovení jsou zákonní dědicové rozděleni do čtyř dědických skupin. Základním východiskem pro určení, který zákonný dědic patří do které dědické skupiny, je jeho příbuzenský či jiný vztah k zůstaviteli, jemuž zákonodárce přisuzuje takovou důležitost, aby byl zákonný dědic zařazen do určité dědické skupiny. Dle zákona nejprve dědí zákonní dědicové z první dědické skupiny. Jestliže nedědí nikdo ze skupiny první, dědí zákonní dědicové ze skupiny druhé. Pokud nedědí nikdo z druhé dědické skupiny, pak dědí zákonní dědicové ze skupiny třetí atd.

První dědickou skupinu tvoří ti zákonní dědicové, které k zůstaviteli za jeho života dle názoru zákonodárce poutal nejbližší vztah. Patří sem zůstavitelovy děti a manžel, pokud v den smrti zůstavitele manželství trvalo. Za zůstavitelovo dítě je nutno považovat i dítě počaté, tedy nascitura a to za podmínky, že se narodí živý a také dítě osvojené, protože mezi ním a zůstavitelem vzniká vztah, jež je dle práva rovnocenný se vztahem mezi rodičem a jeho vlastním dítětem. V první dědické skupině se uplatňuje rovnost dědických podílů, a tak zůstavitelovy děti a manžel dědí stejným dílem.

V této souvislosti je nutno zmínit pojmy akrescence a reprezentační právo, které se obě v první dědické skupině uplatňují. Akrescence znamená, že uvolněný dědický podíl přirůstá ostatním dědicům skupiny, reprezentační právo znamená, že do uvolněného podílu svého předka nastupují jeho potomci. V případě první dědické skupiny to znamená, že nedědí-li některé dítě zůstavitele, nabývají jeho dědického podílu stejným dílem jeho děti (tj. vnuci zůstavitele). Jestliže nedědí ani tyto děti nebo některé z nich, dědí stejným dílem jejich potomci. Dědí tedy nejenom pravnuci, ale i dále všichni potomci v linii sestupné.

V první dědické skupině může být výlučným dědicem pouze dítě zůstavitele a nikoli manžel zůstavitele. Manžel zůstavitele dědí z titulu zákonného dědice první dědické skupiny pouze tehdy, dědí-li také současně alespoň jeden potomek zůstavitele. Zákon tak vlastně omezil množství dědictví, které může manžel jako dědic v první zákonné dědické skupině zdědit. Manžel po zůstaviteli nemůže zdědit více než polovinu dědictví.

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)
- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)